

בעקשנות וסבלנות

השורש הוא תמיד טוב

מידת העקשנות מופיעה בספרים בדרך כלל במשמעות שלילית. כתוב בתורה (דברים לב, ה) "דֹר עֲקָשׁ וּפְתִילֵת!". הפן הטוב של העקשנות הוא התמדה. הפן הרע זו עקשנות להרע.

הרבה נזקים באים לאדם ולציבור בגלל עקשנות שלילית. הרבה גירושין, מלחמות בין אנשים ובין מדינות. המקור של העקשנות הוא הגאווה. כשאדם גאוותן, אף אחד לא יכול להגיד לו מה לעשות. הוא הכי חכם, הוא הכי יודע, הוא הכי טוב, הוא הכי מוצלח. אי אפשר לעזור לו. אדם עם עקרונות זה דבר טוב וחיובי. השאלה היא איזה עקרונות יש לך, על מה אתה מתעקש.

המידה ההפוכה לעקשנות היא מידת הסבלנות. כתוב שמי שהוא סבלן, הקב"ה אוהב אותו. אין אהוב יותר בשמיים מאדם סבלן. בטעות אפשר לראות אותו כאדם חלש ולהגיד שהוא לא אסרטיבי, אבל לאדם סבלן יש כוח אדיר. מה שהוא גוזר למטה, עושים למעלה. נסביר בעזרת ה' את שתי המידות האלה.

השורש של המידות הרעות הוא במידות הטובות. הבסיס לזה הוא שכל רצון של האדם לקבל לעצמו, הוא קודם כל רצון. הרצון הוא חיובי, הוא נברא על ידי הבורא. בעולמו של הקב"ה, בעולם האצילות, אין דבר רע, כמו שכתוב (תהלים ה, ה): "לא יִגְרָךְ רָע". בבסיס הכל טוב. אפילו אדם שגונב, זו אמנם עבירה חמורה, אבל השורש של הגניבה הוא הרצון לקבל יותר השפעה, יותר אור. זה בעצם רצון הבורא. הבורא חקק בתוך כל אחד מאיתנו את הרצון לקבל כמה שיותר שפע. זה רצון המאציל.

צריך להבין את העיקרון הזה, כי הוא חשוב מאד. אדם שהוא רשע גדול, יש לו פוטנציאל גדול להיות צדיק, רק שהוא משתמש ברצונות שלו בצורה לא נכונה. מי שהוא גנב קטן, גונב מאיזה קיוסק מסטיק בזוקה, יש לו פוטנציאל קטן. מי שהוא גנב רציני, יש לו פוטנציאל יותר גדול.

הגנב של הבעש"ט

הבעל שם טוב היה מברך את הגנבים. היה גנב יהודי אחד, שבכל פעם שהיה גונב היו רודפים אחריו שוטרים, והוא היה בורח אל הבעש"ט ומבקש שיברך אותו. הבעש"ט היה מברך אותו שלא יתפס אותו, וככה היה קורה בכל פעם, עד שעשה תשובה והחליט שהוא לא גונב יותר מיהודים, רק מגויים. זו כבר התקדמות.

יום אחד הגיע איזה "דג שמן" לעיר של אותו גנב. הגנב וחבורתו התכוננו, טיפסו בלילה דרך החלון וגנבו לו סכום כסף גדול. כמובן שהמשטרה התחילה מיד לחפש אותם. הגנב הבין שהפעם הם לא יוותרו בקלות, ומיהר לרוץ לבעש"ט. כאשר נכנס לבית המדרש שלו, הוכה בהלם: מתברר שהבעש"ט נפטר. פנה הגנב לתלמידיו ואמר להם שהוא חייב לקבל ברכה. שלחו אותו לרבי יעקב יוסף מפולנאה, מגדולי תלמידיו של הבעש"ט. ניגש אליו הגנב ואמר: "אני צריך ברכה, גנבתי, אני צריך שלא יתפס אותי". רבי יעקב יוסף נדהם והתחיל לצעוק עליו: "גנב!! גנבת ואתה רוצה ברכה?!" ברח משם הגנב ולא ידע מה לעשות, הוא היה רגיל שתמיד מברכים אותו והכל מסתדר. מה הוא יעשה עכשיו כשהמשטרה כבר רודפת אחריו? הוא רץ אל בית העלמין, השתטח על קברו של הבעש"ט והתחיל לבכות.

תוך כדי בכי הוא נרדם שם, והבעש"ט התגלה אליו בחלום. שאל אותו הבעש"ט: "מה קרה בני?" אמר לו הגנב: "איך השארת את העולם עם צדיקים שמברכים רק צדיקים? איפה הצדיקים שמברכים גם רשעים?"

אמר לו הבעש"ט: "אל תדאג, השארתי צדיק כזה בעולם, הוא הנכד שלי. רוץ אליו והוא יברך אותך. אני אתן לך פירוש של פסוק משמיים, ואתה תגיד לו את הפירוש הזה. כך הוא ידע שאני שלחתי אותך, כי כל שבוע הייתי לומד אתו את פרשת השבוע כמו שלומדים אותה בגן עדן. תגיד לו את הפירוש והוא יברך אותך".

ובאמת הגנב הלך אליו, אמר לו את הפירוש, והרבי הזה בירך אותו ולא תפסו אותו. ברבות הימים הוא חזר בתשובה ונהיה אחד הצדיקים. באותן האנרגיות שהיו לו להיות ראש הגנבים, הוא השתמש כדי להיות ראש הצדיקים.